



Evropská unie  
Evropský sociální fond  
Operační program Zaměstnanost



EKOŠKOLKA  
ROZÁRKA

**Motto: “V Rozárce mají děti čas vyrůst. V Rozárce rosteme všichni.”**

## **PLÁN VÝCHOVY A PÉČE PRO DĚTSKOU SKUPINU**

### **EKOŠKOLKA ROZÁRKA LETNÁ**

**Školní rok 2024/25**



<b>Název dětské skupiny</b>	Ekoškolka Rozárka
<b>Sídlo</b>	Letohradská 761/62, Praha 7, 170 00
<b>Web</b>	www.ekoskolka-rozarka.cz
<b>Provozovatel</b>	Ekocentrum Podhoubí a Ekoškolka Rozárka, mateřská škola, z. ú.
<b>Ředitelka</b>	Tereza Stará
<b>Telefonní číslo</b>	+420 777 123 690
<b>E-mail</b>	reditelka.skolka@podhoubi.cz
<b>Ředitelka provozovatele</b>	Hana Weiser
<b>IČO</b>	269 879 02
<b>Zpracovala</b>	Tereza Stará
<b>Nabývá účinností dne</b>	1. 9.2024

PVP je zpracován v souladu s obecně platnými právními předpisy. Je to dokument veřejný, vystavený na webových stránkách Ekoškolky Rozárky. Rodiče s ním budou seznámeni na prvních třídních schůzkách (v září 2024). PVP byl projednán s provozovatelem.

PVP "Dokola" zpracovala Tereza Stará. Na vytvoření se podíleli pedagogové a pečující osoby z obou poboček Ekoškolky Rozárky jmenovitě Lenka Seifertová, Simona Karlová, Nicole Dittmannová, Tereza Drexnerová a Lada Fenclová. Korekturu provedla Alena Sladká.

# Obsah

<b>Charakteristika dětské skupiny</b> .....	<b>4</b>
<b>Podmínky výchovy a péče</b> .....	<b>5</b>
<b>Materiální podmínky</b> .....	<b>5</b>
Životospráva.....	5
Psychohygienické podmínky – ředitelka, pečující osoby.....	6
Psychosociální podmínky - děti.....	6
Spoluúčast rodičů.....	8
<b>Charakteristika vzdělávacího programu výchovy a péče</b> .....	<b>9</b>
<b>Průběh výchovy a péče v dětské skupině</b> .....	<b>13</b>
Podzim.....	14
1) Slepice a koloběh ročních dob (září).....	15
2) Špaček a koloběh stěhování ptáků (říjen).....	17
3) Datel a koloběh růstu stromů (listopad).....	19
Zima.....	21
4) Sova a střídání dne a noci (prosinec).....	22
5) Člověk a koloběh lidského života (leden, únor).....	24
Jaro.....	26
6) Koloběh života slepic a čápů (březen).....	27
7) Vrabec a koloběh růstu rostlin (duben).....	29
8) Kachna a koloběh vody (květen).....	31
Léto.....	33
9) Slepice a koloběh ročních dob (červen).....	34
10) Podivuhodní ptačí obyvatelé cizích krajů (červenec a srpen).....	34
<b>Slavnosti a akce Ekoškoly Rozárky</b> .....	<b>35</b>
<b>Evaluační systém</b> .....	<b>37</b>
<b>Příloha: Režim dne</b> .....	<b>39</b>
<b>Příloha: Průběh adaptace</b> .....	<b>40</b>
<b>Příloha: Školní program EVVO</b> .....	<b>41</b>
<b>Odkazy</b> .....	<b>54</b>

# Charakteristika dětské skupiny

Provozovatelem Ekoškoly Rozárky je Ekocentrum Podhoubí a Ekoškola Rozárka, mateřská škola, z. ú., organizace, která se věnuje environmentálnímu vzdělávání dětí a učitelů již od roku 2005.

Výchova a péče probíhá v prostorách budovy Ekocentra Podhoubí a Ekoškoly Rozárky, mateřské školy, z. ú. - Letohradská 761/62, Praha 7. Uvedené prostory splňují veškeré stavební, hygienické, provozní a bezpečnostní požadavky vyplývající ze zákona č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině, v platném znění, a vyhlášky č. 281/2014 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz dětské skupiny, v platném znění. Výchova a péče v dětské skupině je poskytována za úplaty, která částečně hradí náklady na provoz dětské skupiny.

Na Letné provozujeme dvě dětské skupiny s celkovou kapacitou 24 dětí.

Budova pobočky Ekoškoly Rozárka na Letné je bytový dům. Z šatny po pravé straně je vchod do větší místnosti, která je velmi vzdušná a světlá. Druhá třída je menší.

Budova se nachází v těsné blízkosti Zemědělského a Technického muzea. Z budovy dětské skupiny se přes přechod vchází rovnou do Letenských sadů. K výletním dnům využíváme nedalekou Stromovku a Chotkovy sady.

Dětská skupina nemá vlastní kuchyni, pouze výdejnu. Svačiny dětem připravujeme, obědy dovážíme z místní restaurace Inspirace výživou s.r.o., Nad Šutkou 540/14, 182 00, DIČ: CZ 02671468. Tuto restauraci jsme si vybrali proto, že se zaměřuje na zdravou výživu a při vaření využívá lokální suroviny a BIO potraviny.

V budově nemáme vlastní prádelnu, využíváme služeb letenské prádelny v Ovenecké ulici.

Spolupracujeme s Muzeem Říčany a od roku 2024 jsme zapojeni do programu Tvořivá hra. Dále spolupracujeme se vzdělávacím centrem TEREZA, sítí středisek ekologické výchovy Pavučina, Bio Letná, městskou částí Praha 7 a Troja.

V roce 2024 jsme navázali novou spolupráci s MetroFarm, která sídlí na Císařském ostrově nedaleko školky (viz. Charakteristika vzdělávacího programu výchovy a péče).

V září 2014 jsme získali prestižní titul Školka blízka přírodě. V červnu 2018 obdržela trojská pobočka mezinárodní titul Ekoškola, který jsme v roce 2021 a 2024 obhájili. V roce 2023 jsme také získali stříbrný certifikát Skutečně zdravá škola.

# Podmínky výchovy a péče

## Materiální podmínky

Inspirujeme se programem Začít spolu, naše třídy jsou členěny do center aktivit. Všechna centra mohou děti využívat k volné hře i řízené činnosti. Materiál, hračky i pomůcky ve třídě jsou obměňovány.

- **Ateliér** - v ateliéru je dostatek materiálu pro volné tvoření. Kreslicí materiál, modelíny, barvy (prstové, tempery, vodovky, anilinky), štětce, houbičky, zbytkový materiál a materiál k tvořivé hře (látka, vlna, filc, dřevo, obaly apod.), nůžky, papíry různých barev a formátů, drátky, provázky, korky, špejle, ...
- **Knihy a písmena** - knížky, písmenkové skládačky, pastelky, tužky, pracovní listy, dřevěná písmena, psací tabule.
- **Hudba** - Orffovy hudební nástroje, bubínky, tyčky, ozvučná dřívka, chřestidla, klavír, kytara, ukulele, Koshi zvonkohry.
- **Pokusy a objevy** - sítko, trychtýře, odměrky, různé nádoby, lupy, různé druhy měřidel, rozličný materiál ke zkoumání (pravidelně se obměňuje dle tématu), konvičky, truhlíky, květináče (sezónní materiál), přírodniny.
- **Konstrukční hry** - stavebnice vhodné ke konstruování.
- **Drobné stolní hry** - skládačky, vkládačky, puzzle, pexesa, společenské hry apod.
- **Kostky/stavění** - dřevěné kostky různých tvarů a velikostí, odřezky dřeva a dalších materiálů, koleje, panáčky, zvířátka, špunty, duha.
- **Námětové hry** - maňásci, kostýmy, kusy látek, panenky, kuchyňka, zvířátkové čepičky, pokladna, nádobí, hedvábné šátky.
- **Dílna** (ve třídě nebo venku) - kladívka, pily, hřebíky, šrouby, matky, nebozíčky, brusné houbičky, svěrák, cihly, dřevo, pedig, zbytkový materiál, ...
- **Badatelský batoh** – lupy, lano, provázky, dalekohled, metr, klíče k určování, encyklopedie, entomologické pinzety, mikroskopy, lopatky, nástroje (pila, nožík) apod.

## Životospráva

- Dbáme na vyváženou stravu dětí.
- Pravidelně střídáme masové, bezmasé - nesladké jídlo k obědu.
- K svačině mají děti na výběr z několika druhů zeleniny nebo ovoce. V jídelníčku dodržujeme poměr 2:1 zelenina : ovoce.
- Pokud doslazujeme (např. kaše ke svačině, tvaroh), používáme med, občas sladové aj. sirupy, sušené ovoce.
- Jogurty nabízíme pouze bílé se živou jogurtovou kulturou bez sladidel a barviv.
- Zařazujeme kozí a ovčí mléčné výrobky i nemléčné alternativy (mandlové apod.).
- Na přípravu svačin používáme lepkové a bezlepkové mouky. Celozrnné, vícezrnné.
- Dbáme na pitný režim. Děti mají neustále k dispozici čaj nebo vodu, na ven lahve s pitím.
- Vedeme děti k ochutnávání jídla, novým chutím. Učitelé děti vhodně motivují k jídlu, děti si nandávají samy, spolupodílejí se na velikosti porce.
- Děti tráví dostatečné množství času venku při volné hře – minimálně 2x denně za každého počasí.

### **Psychohygienické podmínky – ředitelka, pečující osoby**

- V dětské skupině jsou zajištěny pracovní podmínky v souladu s předpisy bezpečnosti práce.
- Pečující osoby si mohou kdykoliv u ředitelky vyžádat osobní konzultaci nebo hospitaci nad rámec hospitačního plánu.
- Tým se 2x ročně účastní společného setkání se všemi zaměstnanci Ekocentra Podhoubí a Ekoškolky Rozárky, mateřské školy, z. ú.
- Celý tým pedagogických pracovníků a pečující osob se setkává 1x týdně. Obě pobočky společně 1x měsíčně.

### **Psychosociální podmínky - děti**

- V dětské skupině je zajištěn individuální adaptační režim viz. příloha.
- Ve výchově a vzdělávání vycházíme z konceptu Respektovat a být respektován.
- V průběhu dne jsou zařazovány rituály, které pomáhají dětem v lepší orientaci v čase.
- Děti mají nastaveny jasné hranice. Ve třídě, v šatně, na zahradě, i v okolí školky jsou zavedena pravidla.
- Šest školkových pravidel si osvojujeme na začátku školního roku.
- Další pravidla děti vytvářejí s učiteli průběžně, vycházejí z konkrétních situací. Pravidla mají pro děti srozumitelnou a pozitivní podobu (např. Lezu tam, kam vylezu sám).
- Učitelé dbají na to, aby potřeby individuální a skupinové byly vyváženy.
- Děti mají na výběr z pestré nabídky činností.
- Pečující osoby se snaží dítě k činnosti vhodně motivovat. Děti mají možnost činnost odmítnout. U předškolních dětí se trvá na výběru alespoň jedné z činností.
- V režimu dne převažuje volná hra.
- Pečující osoby děti vhodně motivují k jídlu, děti si nandávají samy, spolupodílejí se na velikosti porce. Snažíme se tak předcházet vzniku gastro odpadu. Zároveň si mohou přidávat opakovaně podle potřeby a na jídlo mají dost času. Pravidlo ochutnání (alespoň na lžičku, až po ochutnání dává smysl říct “mně to nechutná”.)
- Děti mají možnost ovlivnit množství a skladbu porce. Svačiny si děti nandávají samy.
- Spát po obědě chodí pouze děti, které to skutečně v ten den potřebují.
- Ostatní děti mají po obědě klidový režim s četbou, později jim pečující osoby nabízejí další, klidnější, činnosti v rámci volné hry.
- V některých dnech po obědě probíhají kroužky. Je to nabídka činností, do kterých se děti dle vlastního zájmu mohou zapojit. Své zapojení si děti volí na začátku školního roku, kroužky běží od října do června. V průběhu roku se mohou zapojit i další děti, které projeví zájem později, u některých dětí se naopak zájem může změnit. Cílem nabídky těchto kroužků, je dát dětem příležitost se ve vybrané oblasti, rozvíjet hlouběji a dlouhodobě.

### **Zajištění průběhu vzdělávání a výchovy dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných a vícejazyčných**

V současné době nemáme děti vyžadující Podpurná opatření. Pokud by se o takové dítě jednalo, bude odpovídající pečující osobou ve spolupráci s ředitelkou dětské skupiny sestaven Plán podpurného opatření a v případě nutnosti zajištěn asistent pedagoga pro vzdělávání dětí ve třídě, kde je zapsáno dítě se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dítě nadané.

Jsme připraveni poskytnout vícejazyčným dětem nejen jazykovou podporu s cílem vytvořit podmínky pro emoční bezpečí, spokojenost a osobní rozvoj. Vyučovací jazyk v Ekoškolce Rozárce je český. Pro vícejazyčné dítě je vypracován Plán jazykové podpory. Přínosem pro děti

s odlišným mateřským jazykem jsou rituály, opakující se činnosti, vyprávění, dramatizace, zapojování znaků do řeči, využívání piktogramů, emočních kartiček a další.

Ředitelka Ekoškolky Rozárky a několik pečujících osob prošlo v roce 2024 proškolením organizací Odysseas na téma Jazyková podpora vícejazyčných dětí.

Ředitelka zajišťuje odbornou podporu a školení pečujícím osobám, zajišťuje dostupnost relevantních materiálů a nástrojů, které podporují vzdělávání vícejazyčných dětí, včetně knih a didaktických pomůcek. Dále zprostředkovává sdílení zkušeností a podporuje náslechy ve třídách a zajišťuje individuální i týmovou evaluaci pro pečující osoby, které vzdělávají vícejazyčné děti. Zajišťuje vhodné prostředí, které pozitivně podporuje vzdělávání vícejazyčných dětí - relaxační koutek ve třídě. Úzce komunikuje a spolupracuje s rodiči.

### **Organizace výchovy a péče**

- Děti předškolní (3-6 let) se vzdělávají v programu Začít spolu. Mladší děti do 3 let mají program přiměřený svým potřebám (volná hra, volné tvoření, pohyb, zpěv, rytmizace apod.).
- Podle konkrétního věkového složení umožňuje prostor vytvářet učební skupinky dětí.
- **Režim dne** viz příloha.

### **Personální a pedagogické zajištění Letná**

- **Ředitelka** Tereza Stará - zodpovídá za naplňování filozofie Ekoškolky Rozárky na obou pobočkách v souladu s PVP. Zajišťuje přímé vedení pedagogických, pečujících a provozních zaměstnanců, zajištění potřebné dokumentace, hospitační a kontrolní činnost, komunikaci se stávajícími i novými rodiči. Dále zajišťuje personální a materiální podmínky v obou pobočkách ve spolupráci se zřizovatelem, přímo odpovídá za přijímání nových pracovníků a jejich proškolení.
- Finanční řízení, dotace z projektů, PR, komunikaci s pronajímatelem budovy apod. zajišťují další zaměstnanci Ekocentra Podhoubí a Ekoškolky Rozárky, mateřské školy, z.ú. viz. [www.ekoskolka-rozarka.cz/kontakty](http://www.ekoskolka-rozarka.cz/kontakty).

- **Pečující osoby a pedagogové:**

Lenka Seifertová

Lada Fenclová

Tereza Drexnerová

Žaneta Frode Vargová

Pečující osoby si dále prohlubují vzdělání účastí na projektech, seminářích, konferencích, kurzech či workshopech. V roce 2024/2025 proběhne pro celý tým Ekoškolky Rozárky workshop Tvoříme a hrajeme si a Pracujeme s nástroji od Muzea Říčany. Další vzdělávání si pečující osoby budou volit individuálně. V minulém roce se zúčastnily vzdělávání v oblastech např. hranice a rituály ve výchově dítěte, prevence opožděného vývoje řeči, jak vypadá místo pro volnou hru, adaptace dětí v dětském kolektivu, Ekoškola pro začátečníky, hlasová výchova pro pedagogické pracovníky.

- **Asistenti:**

Michaela Holčáková

Barbora Humlová

- **Provozní:**  
Viktoriya Shnitser  
Zajišťuje provoz, úklid, svačiny a drobné opravy ve školce.

### **Spoluúčast rodičů**

- Ekoškolka Rozárka je otevřená rodičům. Je to jeden z pilířů vzdělávacího programu. Ráno chodí děti s rodiči do třídy a společně se podílí na ranním úkolu.
- Informace o veškerém dění v dětské skupině mohou rodiče získat jak při předávání/ vyzvedávání dítěte tak z pravidelných týdenních e-mailů, nástěnek, popř. z webu.
- Vítáme účast rodičů na všech akcích a slavnostech pořádaných Ekoškolkou Rozárkou.
- Vítáme, když se rodiče vyjadřují k výchově dětí v dětské skupině. Preferujeme otevřenou komunikaci, kdykoliv je možné si vyžádat osobní konzultaci.
- Pro informace o vzdělávacích a výchovných potřebách dětí mohou rodiče využít konzultační hodiny jak s učiteli, tak s ředitelkou školy. Konzultační hodiny nejsou pevně stanoveny, termín je třeba si předem dohodnout.
- Rodiče mají možnost se zúčastnit jako dobrovolníci při zajištění programu Ekoškolky Rozárky nebo akcí pořádaných Ekocentrem Podhoubí a Ekoškolkou Rozárkou, mateřskou školou, z. ú.
- Rodiče mají možnost se podílet na dobrovolnických aktivitách v MetroFarm.



# Charakteristika vzdělávacího programu výchovy a péče

V Ekoškolce Rozárce poskytujeme vzdělávání pro **udržitelný rozvoj**. Tato myšlenka se promítá jak do PVP, který zahrnuje formální i neformální kurikulum, tak do provozu a celkového fungování dětské skupiny. Vycházíme z předpokladu, že děti se učí zejména nápodobou ze všech situací, se kterými se setkávají a kterých jsou účastny.

## Vzdělávací program výchovy a péče Ekoškolky Rozárky se opírá o:

- **Hodnoty**

- Respekt k sobě, druhým a všemu živému.
- Vstřícnost.
- Zodpovědnost.
- Důvěra.
- Otevřená komunikace.

- **Pobyt venku**

- Ven chodíme 2x denně za každého počasí.
- Pobyt venku se podle počasí prodlužuje, dopolední řízenou činnost přenášíme zejména v jarních a letních měsících na školní zahradu nebo do blízkého okolí.
- Po adaptaci dle složení skupiny 1x týdně probíhá výletní den. Děti se sejdou ráno venku nedaleko školky a na celé dopoledne vyráží zpravidla někam do přírody.
- U dětí podporujeme schopnost přímého kontaktu s přírodou. Všímáme si změn, které se v přírodě dějí v průběhu roku.
- Různorodý terén je pro nás výzvou - stromy, klády, bahno, louže, kameny využíváme ke hře.
- Dbáme na rozvoj environmentální senzitivity, která se zakládá a buduje zejména v předškolním věku, a to ve třech rovinách:

Rovina adaptace na prostředí	dítě se umí pohybovat v přírodě, netrpí štítlivostí
Rovina estetická	dítě vnímá estetický rozměr přírody, její krásu
Rovina etická	dítě si uvědomuje hodnotu přírody, chce ji chránit a pečovat o ni

- **Svobodná hra**

- Během dne mají děti kromě řízené činnosti i dostatek prostoru pro volnou hru s minimálním zásahem dospělého.
- Svobodnou hru vnímáme jako nejpřirozenější formu učení, při které děti mohou objevovat svět a své místo v něm.
- Ven s sebou nosíme startéry her - skřítky, náradí, lupy, určovací klíče, lana, zvířátka, provázky, látky, kolíčky, lopatky, nádoby, ...
- Velkým zdrojem inspirace jsou pro nás Justina a Petr Danišovi.

- **Inspirace programem Začít spolu (Step by Step)**
  - Nabídka řízených činností je připravována v centrech aktivit.
  - Využíváme poznatku, že každý se učí jiným způsobem.
  - Děti si mohou samy vybírat, kterému úkolu se budou daný den věnovat. Pečující osoba děti vhodně motivuje.
  - Účast na úkolech je dobrovolná. U předškoláků je potřeba si jeden z úkolů v centrech aktivit vybrat.
  - Ve výchově a péči zohledňujeme typy inteligencí podle Howarda Gardnera a Teorii osobností.
  
- **Tři pilíře udržitelného rozvoje**
  - **Ekologický** - viz. příloha **Školní program EVVO**
    - Do jídelníčku zařazujeme lokální a BIO potraviny.
    - Třídíme odpad (papír, plast a kov, kartony, bio, baterie).
    - Používáme ekologické čisticí prostředky.
    - Vedeme děti k šetrnému zacházení s materiály a předcházení vzniku odpadu (používáme šmíráky, upcyklujeme materiály, využíváme přírodních materiálů).
    - Děti se podílí na péči o rostliny ve třídě.
    - Ve třídách nabízíme dětem materiál a hračky primárně z přírodních materiálů.
  - **Ekonomický**
    - Do jídelníčku zařazujeme lokální potraviny, podporujeme tak místní ekonomiku.
    - Nakupujeme od českých výrobců.
  - **Sociální**
    - Usilujeme o vytvoření komunity (učitelé, rodiče, děti, členové týmu Ekocentra Podhoubí, místní obyvatelé).
    - Dětská skupina je otevřena celé rodině, všem generacím.
    - Slavnosti, nás přibližují k přírodě.
    - Poznáváme naše kulturní kořeny.
    - Seznamujeme se s cizími kulturami.
  
- **Samostatnost**
  - Vedeme děti k samostatnosti zejména při stolování, hygieně, oblékání, dalších sebeobslužných činnostech a péči o prostředí. Dáváme jim dostatek prostoru si tyto dovednosti postupně osvojit.
  - Nejprve necháme danou věc zkusit je samotné, teprve potom nabízíme naši pomoc.
  - V každém centru aktivit vedeme děti k samostatnosti, sebeobsluze, umění říct si o pomoc.
  - Děti po sobě uklízí, vědí, kde je hadřík, lopatka apod.
  - Pečující osoba jim jde vzorem.
  - Úzká spolupráce s rodiči ve všech oblastech velmi pomáhá.
  
- **Respektovat a být respektován**
  - Respekt k sobě, druhým a všemu živému je naší hlavní hodnotou.
  - Koncept Respektovat a být respektován vychází z partnerského přístupu k dětem i dospělým.
  - U dětí podporujeme, aby si vážily samy sebe, nastavovaly si hranice a respektovaly je i u ostatních.

- Vyhýbáme se nálepkování dětí, trestům a nevedeme děti k soutěživosti.
  - Uznáváme pocity a emoce dětí a jsme jim podporou v každodenních situacích.
  - Součástí procesu výchovy, vzdělávání a péče je např. využívání ocenění a přirozeného důsledku, práce s chybou místo odměny a trestu.
  - Pečující osoby používají popisný jazyk. Mluvíme o tom co vidíme, slyšíme, vnímáme, aniž bychom to hodnotili.
  - Respektujeme, že každé dítě má své tempo a silné stránky.
- **Program Ekoškola**
    - Ekoškola pro MŠ je mezinárodní vzdělávací program, díky němuž se děti učí pečovat o okolní životní prostředí. Zažívají tak pocit, že mohou věci kolem sebe ovlivnit a vidět konkrétní výsledky.
    - V Ekoškole se zaměřujeme na čtyři témata: Voda, Jídlo, Odpady a Prostředí.
    - Do programu se zapojují děti, pečující osoby a rodiče.
- **Tvořivá hra**
    - Myšlenka Tvořivé hry je postavena na třech pilířích. Hra se prolíná s tvořením. Přenášíme aktivitu z dospělého na dítě. Zaměřujeme se na proces, ne na výsledky.
    - V průběhu Tvořivé hry nedělají pečující osoby práci za děti - hlavou ani rukama. Respektují, že každé dítě má své tempo a svoje nápady. Dávají dětem volbu. Chybu lze napravit nebo akceptovat.
    - Používají se přírodní nebo recyklované materiály.
    - Ekoškola Rozárka se do programu Tvořivá hra zapojila v roce 2024. Pečující osoby ji budou ve školním roce 2024/2025 postupně zavádět do svých tříd. Pečující osoby si projdou workshopy od Muzea Říčany a povedou si portfolio svých pokroků.
- **Kroužky**
    - Dětem je vedle volné hry po odpočívání nabídnuta činnost (kroužek). Kroužky začínají od října vždy od 13 do 14 hodin a pro děti jsou dobrovolné. Pozdější odpolední čas již dětem necháváme na svobodnou hru venku.
    - O kroužcích a dnech jejich konání budou rodiče informováni na prvních třídních schůzkách.
    - Ekotým - naplňování programu Ekoškola. Zkoumání daného tématu, plánování změn, vyhodnocování cílů.
    - Tkaní - tvoření z látek, bavlnek, provázků, nití. Objevování různých materiálů a získávání nových dovedností.
    - Školička - povinný. Pouze pro předškoláky. Rozvíjení dovedností potřebných pro školu.
- **MetroFarm - péče o slepičky**
    - Před začátkem školního roku Ekoškola Rozárka navázala dlouhodobou spolupráci s MetroFarm na Císařském ostrově.
    - Děti s pečujícími osobami několikrát za rok dochází za slepičkami na "služby". Tráví s nimi čas ve výběhu, doplňují jim vodu a jídlo, sbírají vajíčka. Děti tak mohou porozumět komplexnímu životu slepic.
    - Jednu ze slepiček si Ekoškola Rozárka adoptuje, pojmenuje a označí kroužkem. Adopcí tak podpoříme nejen naši slepici, ale celý projekt. Na adopci budou využity peníze z jarmarků na slavnostech.
    - Do aktivit MetroFarm se mohou zapojit i rodiče dětí svou účastí na akcích - například workshopy, workparties.

- **Výchova ke ctnostem**

- Výchova ke ctnostem je koncept, který učí děti porozumět jejich vnitřnímu světu ctností, pečovat o něj a svobodně se rozhodovat, jak dobrým člověkem chtějí být.
- Ovlivňuje klima třídy k lepšímu a vede děti k větší samostatnosti a uvědomělosti ve všech oblastech života. Umožňuje dětem vědomý rozvoj sama sebe včetně poznání svých silných stránek.
- Inspiruje nás citát: "Náš vnitřní svět je jako zahrada, ve které leží semínka ctností a záleží jen na nás, jestli je probudíme k životu nebo ne."

# Průběh výchovy a péče v dětské skupině

## “Dokola”

Naším záměrem je, aby děti, které navštěvují Ekoškolkou Rozárku, měly dostatečně rozvinutou empatii k sobě samému, k sobě navzájem a k životnímu prostředí. Základní oporou při tvorbě vzdělávací nabídky je nám koloběh roku v přírodě. To, co je dětem bezprostředně známé a blízké. Tento koloběh je doplněn o další cykly v přírodě, které můžeme pozorovat a objevovat i v okolí naší mateřské školy. Pozorujeme proměny přírody, jsme účastníci cyklických procesů. Vše se zdánlivě opakuje a přesto je jiné.

K vytvoření vzdělávacího obsahu Dokola nám byla inspirací kniha Zázračný koloběh života (Mariona Cabassa), kterou mají děti ve své knihovně. Dále pak Výchova ke ctnostem, Tvořivá hra Muzea Říčany a návštěvy MetroFarm.

Témata jsou rozdělena do měsíčních integrovaných bloků. Měsíční bloky nám umožňují věnovat se jim do hloubky a dát prostor i aktuálním tématům, se kterými přijdou samy děti nebo které nám nabídne příroda na našich venkovních vycházkách. Většina integrovaných bloků je zakončena slavností či akcí k danému tématu.

V průběhu roku s dětmi společně prožijeme příběh zvědavé slepice, která bude potkávat další ptáčí kamarády, se kterými bude objevovat koloběh ročních dob v přírodě. Budeme součástí toho, jak vše plyne, mění se, vzniká a zaniká. Každý z kamarádů slepičky, se kterými se na svém putování za zážitky setká, bude nositelem několika ctností. My tak budeme mít možnost tyto ctnosti nálezat v nás samých. V každém integrovaném bloku budeme zkoumat nový materiál, jeho vlastnosti a nástroje, které lze využít při práci s ním.

Nejprve se seznámíme se slepičkou a společně s ní s koloběhem ročních období. Špaček nám přinese téma koloběhu stěhování ptáků a následně datel koloběh růstu stromů. Zima započne se sovou a krásami vesmíru, koloběhem střídání dne a noci. Na Nový rok se slepička setká s ptáčky, kteří neodlétají do teplých krajín a člověkem, který jí přiblíží koloběh lidského života - od narození po smrt a zároveň ji seznámí s různými řemesly. Na jaře se navrátí stěhovaví ptáci a po setkání s kohoutem si budeme pokládat otázku, zda byla dřív slepice nebo vejce? Čáp nám přiblíží svou ctnost věrnost a společně budeme hledat to nejvyšší místo pro jeho hnízdo. Vrabec nás vezme k sobě na políčko, kde budeme pozorovat, jak z malinkého semínka vyroste rostlina. Začínáme cítit, že se venku už otepluje, i naši slepičku to táhne k vodě. Tam se setká s kachnou, která jí ukáže tajuplný svět u vody i pod vodou. Následně se opět vrátíme ke koloběhu ročních období, tentokrát však přivítáme léto, z kuřátka už je slepice a příběh tak může pokračovat i v letních měsících. V těch budeme se slepičkou hledat odpovědi na naše otázky o cizokrajných ptácích.

V každé třídě vytvoříme prostor pro celoroční projekt interaktivního stolku, kde budou děti moci pozorovat jednotlivé fáze koloběhu a proměnu domova slepice. Bude to místo pro kousek přírody uvnitř školky, jeho dotváření, hraní si a prostor pro fantazii.

Cíle, které jsme si stanovili pro jednotlivé integrované bloky se budou během roku prolínat, proměňovat, opakovat. Pečující osoby budou při plánování každého integrovaného bloku čerpat z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní výchovu a Školního programu EVVO. Při stanovování cílů na dané období zohledňujeme všech pět oblastí: Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět.

# Podzim

## Ctnosti - hodnoty:

- Zvídavost.
- Samostatnost.
- Pospolitost.
- Odvaha.
- Starostlivost.
- Trpělivost.

## Vybrané vzdělávací cíle z RVP PV pro toto období:

- Uvědomění si vlastního těla.
- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.
- Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu.
- Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření).
- Rozvoj schopnosti sebeovládání.
- Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit.
- Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému.
- Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních a kultivovaného projevu.
- Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí.
- Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané.
- Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách.
- Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit.
- Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy.

## Slavnosti/akce:

- Snídaně v trávě
- Podzimní slavnost
- Loučení s ptáky
- Ukládání stromů k zimnímu spánku

## 1) Slepice a koloběh ročních dob (září)

### Charakteristika:

Vytváříme stolek ročních dob a seznamujeme se se slepicí, která nás bude provázet celým školním rokem. Ve třídě máme slepici plyšovou, na stolku ročních dob jí vytváříme domov. Tím děláme prostor, který postupně budeme proměňovat, hrát si s ním a utvářet ho. Bude to farma, statek nebo třeba velký kurník? Zjišťujeme, kde v okolí školky můžeme slepice vidět a navštěvujeme je. Pozorujeme jejich chůzi, posloucháme zvuky a postupně tak objevujeme jejich život. **Slepice** s sebou přináší dvě ctosti - **zvědavost** a **samostatnost**. A tak, společně se slepičkou je objevujeme i v nás samých. Pozorujeme, jak vypadá okolí školky v září, poznáváme náš třídní kalendář, roční období, měsíce i dny, a tak objevujeme první koloběh - **koloběh ročních období**. Na našich vycházkách nalézáme dary podzimu, **přírodniny** sbíráme a přinášíme do školky, následně z nich tvoříme. Zavádíme rituály, které se opakují každý den. Letní období plné sluníčka, třešní, cestování se pomalu uzavírá a my vnímáme paletu barev, kterou nám nabízí podzimní čas. Venku sbíráme a poté zpracováváme plody. Společně vytváříme pravidla, seznamujeme se s těmi, která ve školce již platí.

První integrovaný blok je zakončen **Podzimní slavností** (odpolední akce s rodiči).

### Cíle:

- Seznámit se s pravidly a jak vypadá jejich dodržování.
- Orientovat se ve školce, v jejích prostorech a režimu dne.
- Důvěra v pečující osoby, otevřenost přijmout nové děti ve třídě.
- Otevřenost přijmout nové role.
- Znat jména svých pečujících osob.
- Znat jména dětí.
- Poznávat blízké okolí školky.
- Znat názvy míst v blízkém okolí školky.
- Převzít zodpovědnost za své věci (ručník, lahvička, baťoh, ...).
- Podporovat všímavost k cykličnosti v přírodě - rozdíl mezi létem a podzimem.
- Přijetí své třídy a pocit, že do ní patřím.
- Samostatnost v sebeobsluze při hygieně, stolování, oblékání.
- Rozvoj chuťových smyslů.
- Rozvoj všech komunikativních rovin dle věku dítěte - pozdravit, poprosit, poděkovat.

### Nabídka činností:

- Vytvoření interaktivního stolku ročních dob s prostorem, kde se zabydlí slepička.
- Dramatizace pravidel, kreslení pravidel, stříhání.
- Poznávání center aktivit a vymyšlení pravidel, která v nich platí.
- Hry a aktivity v prostorech školky k lepšímu poznání kde co je.
- Aktivity nápodobou, manipulace s předměty (př. jak zacházet s knihou, ...).
- Sběr a sušení plodů.
- Sběr a zpracovávání jablek.
- Krájení, strouhání.
- Prozkoumávání přírodnin v okolí školky a tvoření z nich.
- Písničky s tématy jablíček.
- Pečení.

- Hry na seznámení, opakování jmen.
- Venkovní pozorování lupou a mikroskopy.
- Aktivity z knihy Krajinou ctností - Co už chci zvládnout sám?
- Můj batůžek, sbalím si vše, co potřebuji.



## 2) Špaček a koloběh stěhování ptáků (říjen)

### Charakteristika:

Zvídavá slepice potká prvního průvodce na této cestě za zážitky, a to špačka. **Špaček** slepici představí **koloběh stěhování ptáků**, který je pro ni tak cizí. Nese s sebou ctnosti **pospolitost a odvahu**, které potřebuje na své daleké cestě na jih, kde ho přivítá sluníčko a teplo. Společně objevují to, jaká cesta špačka čeká a s jakými nástrahami se může setkat. Slepice sní o tom, jaké to asi je, létat do dálek. A tak v sobě probouzí odvahu a zkouší jaké výšky jí umožní její domov.

Hrajeme si a tvoříme s materiálem - **lýko, provázky, bavlnky, nitě**. Sbíráme přírodniny, které následně využíváme ke tvoření. Zkoušíme co nám létá, motáme, uzlujeme a vyrábíme poletuchy. Zjišťujeme, co můžeme udělat pro ptáčky, kteří do teplých krajů neodlétají, pozorujeme, pojmenováváme je a vnímáme jejich odlišnosti.

Druhý integrovaný blok je zakončený akcí **Loučení s ptáky** (dopoledne s dětmi). Jdeme ven, rozloučit se s ptáčky a špačkem, poslat jim spousty síly na jejich cestu. Zároveň tak uzavíráme teplé období a začínáme se připravovat na přicházející mráz. Vytváříme si ptačí masky, zkoušíme do dálek poslat naše z papíru vyrobené vlaštovky a jiné ptáčky, zpíváme jim.

### Cíle:

- Rozvíjení smyslů.
- Neustálé změny v životě lidí a velká proměnlivost přírody jsou přirozené. Pozorujeme je a vhodně na ně reagujeme.
- Práce s emocemi, být smutný je v pořádku.
- Přiměřené oblečení na pobyt venku (přizpůsobování se chladnému počasí).
- Změny jsou součástí života.
- Práce s chybou.
- Cílevědomost, překonávání výzev.
- Spolupráce.
- Odlišnosti - vědomí, že každý je jiný.
- Prožívat napínavé pozorování. Umět se ztišit a zklidnit. Slyšet, vidět a nebýt viděn, slyšen.
- Seznamovat se s pravidly při práci s ostrými nástroji.
- Dovednost šití.
- Odvaha chybovat. Umět se radovat z malého úspěchu.
- Hledání si svého místa ve společenství.

### Nabídka činností:

- Třídění semínek.
- Pozorování ptáků na krmítku i mimo něj.
- Pozorování z jiné (ptačí) perspektivy - lezení na stromy.
- Vytváření "hnízda" z lana, ve kterém je prostor pro práci s ostrými nástroji.
- Výroba ptačích masek, vlaštovek, ptačích loutek (více inspirace na webu Ucimesevenku a Laboratoř zima).
- Měření.
- Skákání a "létání", běh s hedvábnými křídly.
- Výroba hedvábných křidel.
- Sběrka peříček.

- Provlékání, navlékání.
- Šití.
- Tkaní.
- Háčkování.
- Venkovní tkaní.
- Výroba poletuch.
- Co létá, co nelétá.
- Výroba hnízda pro slepičku.
- Chytání větru při běhu.
- Práce s mapou, tvoření map.
- Kompas, buzola.
- Překážkové dráhy.
- Dechová cvičení.
- Hry na rozvoj spolupráce - pospolitost.
- Program Ekocentra Podhoubí - Ptačí hostina.

### 3) Datel a koloběh růstu stromů (listopad)

#### Charakteristika:

Slepička jde za zvukem tukaní a zahlédne v dáli něco červeného. Když se přiblíží, pozná, že červená čepička patří **datlovi**, který se jí představí jako lékař stromů. Ten ji zavede do tajů lesa, kde společně nacházejí od malých semenáčků po mohutné silné stromy, a tak se seznamují s **koloběhem růstu stromu**. Datel slepičce ukazuje, jak tvoří dutiny, hlavně do starého dřeva, do kterého se lépe tesá. A jak zbavuje stromy dřevokazného hmyzu. Opuštěné dutiny pak využívají další dutinová ptáci. Tím se nám otevírají další ctnosti **starostlivost a trpělivost**. I my se vydáváme do lesů a parků. Zapisujeme a kreslíme jaké stromy rostou v okolí školky, vnímáme rozdíly v jejich kůře, tvaru listů, vůni dřeva, hledáme dutiny, počítáme letokruhy. Povídáme si o významu ponechání starých stromů v přírodě. Co stromům můžeme nabídnout my a co oni nám? Dalším materiálem, se kterým si hrajeme je **dřevo**. Zkoumáme jeho tvrdost, tvar. Jak tento tvar změnit? Jakými způsoby k sobě připevnit několik kusů dřev? Budeme objevovat všechny možnosti, které nám tento materiál nabízí, rozvíjet kreativitu a tvořivou hru. Možná objevíme i svět skřítků žijících u stromů, a to nejen při jejich výrobě z větviček.

Třetí integrovaný blok bude zakončen **Ukládáním stromů k zimnímu spánku** (dopolední akce s dětmi). Bude to den, kdy poděkujeme stromům, budeme si vyprávět příběhy a rozloučíme se s lezením po stromech v zimním období. Tím jim dáme prostor k načerpání síly, aby na jaře opět mohly pučet. Vše se stále vrací, stromy usnou, na jaře se znovu zazelenají, není se třeba bát. Také najdeme místo pro vyrobené krmítko.

#### Cíle:

- Zrakové rozlišování - poznávání barev, tvarů.
- Předmatematické vnímání - porovnávání, třídění, protiklady.
- Poznávání širšího okolí školky.
- Péče o sebe i druhé.
- Rozvoj trpělivosti a empatie.
- Frustrační tolerance - dokázat čekat.
- Vnímání rytmu.
- Zaměřit pozornost na stromy trochu jinak, než jsme zvyklí. Sledovat strom jako živý organismus, který někdy potřebuje naši ochranu a péči.
- Fyzická odolnost, přizpůsobivost počasí.
- Seznámení se Zimním pravidlem - přes zimu stromy odpočívají, lezeme pouze po kládách či pařezech.
- Koordinace hrubé motoriky.
- Pravidla při práci s kladivem, hřebíky, pilou, nožkem.
- Sebeobsluha. Říci si o pomoc "prosím pomoc" nikoliv "to nejde".
- Vzájemně si pomáhat.

#### Nabídka činností:

- Výroba krmítka a jeho umístění na zahradě nebo vhodném místě v přírodě.
- Skládání tvarů z přírodnin.
- Míchání barev.
- Práce s rytmem, napodobování zvuku, výroba ozvučných dřivek.
- Zdravotní kontrola stromu - hra na doktory stromů.

- Výroba z větvíček, jejich svazování, omotávání.
- Ořezávání.
- Výroba loutek z bezu.
- Rozlišování stromů a jejich listů.
- Tvoření z listů - listové lucerničky
- Skákání do listů.
- Součtové trojúhelníky z Hejného matematiky pomocí přírodnin.
- Oblékání v šatně, postupy, návody.
- Mapa stromů v okolí školky.
- Lezení po kládách, pařezech.
- Zkoumání, zda jsou listy smáčivé - práce s kapátko, vodou uvnitř i venku.
- Zatloukání hřebíků.
- Frotáž kůry a listů různých stromů. Pozorování shodných a odlišných znaků.
- Listová mapa - jdi podle žilek na listě.
- Běhací spirály z listů, listové mandaly.
- Domalování listů, listové vitráže.
- Listové pexeso.
- Příroda v obrazech - rámeček z klacíků.
- Program Ekocentra Podhoubí - Datel, doktor stromů.

# Zima

## **Ctnosti - hodnoty:**

- Štědrost.
- Porozumění.
- Tvořivost.
- Pracovitost.
- Zodpovědnost.
- Vytrvalost.

## **Vybrané vzdělávací cíle z RVP PV pro toto období:**

- Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti.
- Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě.
- Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování).
- Vytváření základů pro práci s informacemi.
- Získání relativní citové samostatnosti.
- Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat.
- Posilování prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.).
- Seznamování se se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí v němž žije.
- Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat.
- Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu.
- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí.

## **Slavnosti/akce:**

- Zimní slavnost
- Den darovaných knih

#### 4) Sova a střídání dne a noci (prosinec)

##### Charakteristika:

Slepičí spánek se řídí podle východu a západu slunce. Avšak zvědavost naší slepičky ji jednoho zimního večera donutí vyskočit z hnízda a setkává se při západu slunce se **sovou**. Společně objevují **koloběh střídání dne a noci**. I my vnímáme zkracující se délku dne, méně světla. Pozorujeme, co se děje v krajině v tomto období, hrajeme si se světlem, tmou a stíny. Nacházíme kouzla ve vesmírných galaxiích, hvězdách a obdivujeme taje, které nám vesmír nabízí. Sova nám vypráví příběhy a její ctnosti **štědrost a porozumění** jsou nám inspirací.

Seznamujeme se s dalším materiálem, tentokrát **vlnou**, která nás v zimních obdobích může zahřát. Zkoumáme její vlastnosti, získáváme nové dovednosti při plstění různými technikami. Náš stolec ročních dob se mění, ztišuje, barvy mizí. Nad ním září měsíc, svítí hvězdy. Zapalujeme svíčky, zpíváme klidné písničky a radujeme se ze společného času.

Čtvrtý integrovaný blok zakončujeme **Zimní slavností** (odpolední akcí s rodiči), oslavou zimního slunovratu, kdy je den nejkratší a noc nejdelší. Naši předci oslavovali zimní slunovrat jako den znovuzrození Slunce. Slunce nám přináší teplo, život a světlo. My do tohoto dne vneseme světlo lucerničkovým průvodem a společným zpěvem.

##### Cíle:

- Rozvoj čtenářství - vztah k příběhu.
- Budování zdravé sebedůvěry.
- Vztahy s druhými. Empatie. Vcítění se do pocitů a dojmů druhého člověka.
- Sebepoznání.
- Rozvíjení řeči, vyjadřování myšlenek.
- Rozvíjení fantazie, představivosti.
- Vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí, sluneční soustavou.
- Rozvoj smyslů. Poznávání, rozlišování a pojmenování různých druhů materiálů.
- Propojení těla a psychiky v jeden celek.
- Dovednost zacházení s ohněm. (Mít vždy při ruce vodu.)
- Štědrost - obdarovávání.

##### Nabídka činností:

- Výroba lucerniček.
- Suché a mokré plstění.
- Hvězdy z voskovaného papíru.
- Kašírování - výroba vesmíru.
- Hledání v knihách, encyklopediích.
- Obdarovávání kolemjdoucích plstěnou ozdobou - štědrost.
- Obkreslování stínu.
- Stínové divadlo.
- Jóga, pozdrav Slunci.
- Hry se zavázanýma očima - spolupráce.
- Výroba kinetického písku.
- Příprava ohniště, chození pro dřevo, řezání.

- Louskání ořechů.
- Výroba lodiček z ořechů.
- Modelování z hlíny.
- Výroba zimních věnců z přírodnin.
- Vlněné postavičky.
- Tvoření vlastních modelů planet z přírodnin (více v Laboratoř podzim - Učíme se venku).
- Pohádky a příběhy pro rozvoj vzájemného porozumění, respektu k odlišnostem.
- Jak vidí noční zvířata? Orientace potmě.
- Ptačí stopy. Odlévání stop (kniha Na stopě, Jiří Nešpor).
- Výroba svíček.
- Kreslení uhlím.
- Krmení ptáčků.
- Kniha Krajinou ctností - společné malování mlhoviny, ze které se rodí hvězdy.

## 5) Člověk a koloběh lidského života (leden, únor)

### Charakteristika:

V zimních měsících se slepička drží v teple svého domova. Je o ni dobře postaráno, lidé jí dosypávají zrníčka a nalévají vodu na pití. Setkává se s dítětem, které je plné **tvůrčivosti**, dospělou ženou a mužem, kouzelným narozením miminka i moudrým stářím a smrtí. Pozorování lidí jí přiblíží **koloběh lidského života**.

Všimá si odlišností mezi lidmi, pozoruje jak se člověk chová při východu a západu slunce. Přes den ji uchvacuje jeho **pracovitost, vytrvalost a zodpovědnost**. A tak i my, s pomocí slepičky a lidí, objevujeme tyto ctnosti a učíme se novým dovednostem a **řemeslům**.

Poznáváme celý proces výroby, materiály a nástroje. Setkáváme se se švadlenou, tvoříme pomocí **látek**, nití a jehel. Pokládáme si otázky, jak vznikají látky, jaké jsou mezi nimi rozdíly, které nás hřejí, ...? S pekařem a kuchařem ochutnáváme potraviny, zkusíme upéct vlastní chleba a zjišťujeme, co je pro takové pečení potřeba a kde se bere mouka? Se sochařem se učíme pracovat s **hlínou**, modelujeme a stavíme. Se spisovatelem a knihařem objevujeme svět plný písmen, moudrosti, vůní a uvolnění při čtení a vyprávění. Oslavíme **Den darovaných knih** s rodiči uspořádáme jejich swap.

Dále si povídáme o našich rodinách, kdo byli moji předci, jak se jmenují moje babičky, dědové, rodiče. O tom, čemu se přes den věnují naši rodiče. Zveme si je do třídy, aby nám povyprávěli o svých povoláních nebo přinesli ukázat, co je k takovému povolání potřeba. My se tak blíže seznamujeme s dalšími řemesly nebo povoláními, což nám otevírá nové možnosti pro hru.

Slepička toto lidské dobrodružství nezažívá sama, o svá zrníčka se dělí i s dalšími ptáčky, kteří neodlétají do teplých krajů. Zimu přečkává společně se **sýkorkou, strakou, hrdličkou a sojkou**. I my pozorujeme, kdo nám létá na krmítko, a podobně jako slepička, pomáháme ptáčkům přežít chladnou zimu.

### Cíle:

- Zručnost.
- Rozvoj rukodělných prací.
- Povědomí o řemeslech a zaměstnáních.
- Uvědomění si, jak ovlivňují to, co se kolem mě děje.
- Multikulturní výchova.
- Seznámení se s koloběhem života.
- Vědomí odlišností x podobností.
- Každý jsme důležitý, jedinečný, role v životě.
- Spontánní, ale i vědomé učení a vyvíjení úsilí, soustředění se na činnost.
- Záměrné zmapování, dokončování zadané práce, postup podle instrukcí a pokynů.
- Rozvoj kreativity.
- Získání zkušeností, které lze uplatnit v praktických situacích a v dalším učení.
- Dbát na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých při práci s nástroji i mimo ni.
- Práce s rizikem.
- Spolupráce.
- Přirozenost celého koloběhu života.
- Rozvoj grafomotoriky.
- Ohleduplnost a soucit.
- Rozvoj řeči.



- Rozvoj jemné motoriky.

#### Nabídka činností:

- Sníh - ledové obrazy, vodovky ve sněhu, sněžné stopy, tvoření obrazů na kmenech stromů, pokusy, ...
- Krmítko pro slepičku.
- Krmení ptáků, hlídání krmítka. Jaké druhy na krmítku vidíme. Zakreslování.
- Pítka pro ptáčky.
- Rodinný strom - rodokmen.
- Hry na řemesla a povolání.
- Pantomima, hádanky.
- Imaginace.
  
- Švadlena:
  - Šití.
  - Háčkování.
  - Tkaní.
  - Výroba vlastního provázku, bavlnky.
  - Co si oblékáme a obouváme, když je zima/teplo? Ve školce a na ven?..
  - Jak se o oblečení staráme?
  - Praní prádla.
  - Věšení prádla - kolíčky.
  - Přišívání knoflíků.
  - Zapínání a rozepínání knoflíků.
  - Výroba hmatové knihy - odstřížky různých druhů látek.
  
- Sochař:
  - Práce se sádro, výroba kachlů.
  - Modelování z různých modelovacích hmot a těst.
  - Přírodní sochaři z bahna a jílu.
  
- Pekař a kuchař:
  - Krájení, válení, pečení, vaření.
  - Program Ekocentra Podhoubí - Jak slepička pekla chleba.
  
- Spisovatel a knihař
  - Tvoření s různými druhy papíru - stříhání, přesnost, trhání.
  - Výroba papíru.
  - Písmena, knihy, příběhy.
  - Divadlo, vyprávění pohádek.
  - Japonská vazba.
  - Psaní perem.
  - Kreslení zmizíkem do inkoustu.

# Jaro

## **Ctnosti - hodnoty:**

- Laskavost.
- Věrnost.
- Nadšení.
- Ochota.
- Sebeláska.
- Sebeúcta.
- Přátelství.

## **Vybrané vzdělávací cíle z RVP PV pro toto období:**

- Rozvoj a užívání všech smyslů.
- Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické).
- Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem, k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení.
- Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry.)
- Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění, prožívání.
- Rozvoj kooperativních dovedností.
- Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách.
- Rozvoj společenského i estetického vkusu.

## **Slavnosti/akce:**

- Jarní slavnost
- Den Země
- Otvírání studánek
- Noc s Andersenem
- Školka v přírodě

## 6) Koloběh života slepic a čápů (březen)

### Charakteristika:

Venku se otepluje a slepička už vyhlíží **návrat ptáků**, svých kamarádů, z teplých krajů. Vyhlíží je z místa, kde sedí na svých vejcích. Pozoruje pomalu se probouzející přírodu, pupeny na stromech a keřích, rašící klíčky ze země, ... Po 21 dnech se **vylíhne kuře** a slepice o ně s **laskavostí** pečuje a tak se seznamujeme s **koloběhem života slepic**. Svému kuřátku vypráví příběhy. Jeden z nich je o jarní víle, která nám, přírodě i semínkům vnáší do života teplo, život a nejen to, přivolává zpět i ptáky, kterým ukazuje cestu zpět domů. A tak se navrací i čapí pár, který společně přeletěl půlku světa a nyní hledá nejvyšší místo pro své hnízdo, kde může ochránit svá vajíčka. Čáp nám přináší ctnost **věrnost** a **koloběh života čápů**, který je plný lásky a spojení. Venku nacházíme další materiály, ze kterých můžeme tvořit. **Klacíky a proutky** si nosíme i do školky a objevujeme, co vše se s nimi dá dělat. Učíme se pracovat s **drátkem**, tvoříme hnízda a do nich ukládáme **křehká** "vajíčka".

Jaro přivítáme **Jarní slavností** (odpolední akcí s rodiči). Přivítáme jarní vílu, probouzející se přírodu a první teplé sluneční paprsky, zpěvem a společným časem.

*Noc s Andersenem - přespávání ve školce.*

### Cíle:

- Péče o sebe i ostatní.
- Pozornost a trpělivost.
- Budování frustrační tolerance.
- Domov - kde bydlím? Bezpečí.
- Plánovat, vyhodnocovat.
- Řazení a třídění.
- Rozvoj jemné motoriky - křehkost.
- Samostatnost - obléct a obout se, uklidit nádobí, nandat si jídlo, zavázat boty - nebo na tom intenzivně pracovat.
- Umět se radovat z úspěchu druhých. Nesoutěžení.
- Vytvrle pracovat na dokončování úkolů.

### Nabídka činností:

- Probouzení pupenů - pozorování.
- Hry s pokušením.
- Stavění velkých hnízd pro děti, bunkry. Stavění hnízd z kaply.
- Posloupnost - vyprávěcí karty.
- Křehkost vajíček.
- Pozorování slunce, délky dnů.
- Foukání.
- Webkamera hnízdění čápů (tato aktivita se přenáší i do dalších měsíců).
- Klubání z vajíček - pohybová hra.
- Poznávání zvuků (aplikace BirdNET a Birds Sounds).
- Výroba ptačích hnízd - zamotávání, uzlování.
- Domovy ptáků.
- Co ptáčata umí, když se narodí, co se musí naučit? Co umím já?

- Jarní úklid.
- Jarní víla při pobytu venku - vyprávění o jaru, co se mění, pozorování, vyrobení vlastní víly (v souladu s Jarní slavností).
- Líheň kuřátka (oslovit MetroFarm).

## 7) Vrabec a koloběh růstu rostlin (duben)

### Charakteristika:

Příroda začíná být plná barev a odstínů. Sílí a slepičce se opět otevírají brány do vzdálenějších míst, stejně jako nám ve školce. Na svých výpravách vidí, že práce na polích a zahradách je v plném proudu, všechen ten shon jí přijde zajímavý a ráda by se dozvěděla více. Naštěstí ji čimčarání dovede až za **vrabcem**, který toho o **semínkách** a **rostlinách** ví opravdu mnoho. Jeho **nadšení** a **ochota** sdílet s ní společné zážitky, provází slepičku celým měsícem. Společně objevují co roste na poli i mimo něj. Jak se ze semínka stane rostlina? Proč jsou květy barevné? Proč je důležité nechat první rostliny růst a kvést? Co se stane, když květ odkvete? Při tomto bádání nás doprovází bzukot hmyzu a různorodé vůně. Stromy nám opět otevírají své koruny a silné větve pro lezení a objevování světa z výšek.

Materiálem pro zkoumání je nám samotná **hlína** a **písek**. Zkoumáme jejich strukturu, barvy, zkoušíme jimi malovat, kopeme lopatkami a nebojíme se umazat.

V sedmém integrovaném bloku oslavíme **Den Země** (dopolední akce s dětmi i rodiči). Společně a v maskách si zahrajeme hry, zazpíváme, oslavíme důležitost naší planety.

### Cíle:

- Potřeby rostlin.
- Rozdíl mezi pěstovanými rostlinami a volně rostoucími.
- Uvědomění si důležitosti planety Země.
- Cílené zjišťování informací, pokládání otázek a hledání odpovědí.
- Poznávat barvy a odstíny.
- Znat názvy základních druhů rostlin.
- Koordinace ruky a oka.
- Poznat některá semínka.
- Symetrie.

### Nabídka činností:

- Práce s určovacími klíči, encyklopediemi, atlasy.
- Lisování květin a následné tvoření.
- Sběr bylin, sušení.
- Tisknutí rostlinami na textil.
- Přírodní batika.
- Přírodní barviva na papír - z květů, plodů.
- Setí a sázení.
- Nakličování - ochutnávky.
- Pokusy, jak rostliny sají vodu.
- Pokusy růstu natí zeleniny.
- Vědomé zacházení s potravinami, s jídlem.
- Herbář.
- Pampelišky - růst, dokreslování, barvení a malování, "vaření", pletení, ...
- Přírodní štětce.
- Zahradničení, péče o rostliny ve školce.
- Lupy, mikroskopy, pinzety.
- Poznáváme vzdálenější místa, delší výpravy.

- Webkamera hnízdění čápů.
- Kniha - Jak rostliny cestují.
- Způsoby opylování.
- Jedovaté rostliny a léčivé rostliny v okolí školky.
- Kompost.
- Co dělá zahradník, farmář?
- Kreslení forem květů - kolik má která kytky okvětních plátků

## 8) Kachna a koloběh vody (květen)

### Charakteristika:

Tepější dny táhnou k vodě nejen nás, ale i slepičku s jejím kuřátkem. Svět pod vodou jim připadá tajemný a neprobádaný. Setkání s vodními ptáky **kachnou** a **káčaty** jim tento tajuplný svět **koloběhu vody** přiblíží. Co se děje pod hladinou našich rybníků a řek? Jakto, že hladina klesá nebo stoupá? Jaké další koloběhy života voda ukrývá?

Život kachní rodiny nám odkrývá ctnosti **sebelásky**, **sebeúcty** a **přátelství**. Káčata plují v řadě, společně překonávají výzvy a to je nám inspirací.

Zkoumáme, co se děje s **materiálem, který namočíme do vody**, pozorujeme jeho změny, jak se nám s ním pracuje? V okolí vody sbíráme **kameny**, hrajeme si s nimi, tvoříme, rozbíjíme, stavíme, ...

Osmý integrovaný blok bude zakončen **Otvíráním studánek** (dopolední akcí s dětmi).

### *Školka v přírodě.*

#### Cíle:

- Odolnost.
- Odhodlání. Překonat strach.
- Fyzická zdatnost.
- Tvary, jejich názvy a vlastnosti.
- Orientace v prostoru.
- Rozvoj zrakové paměti.
- Uvědomování si pojmu moje a tvoje. Osobní prostor.
- Hledání dohody.
- Dokázat důvěřovat - sobě, kamarádům, pedagogům. Svět je dobrý.
- Povědomí o koloběhu vody.
- Správné hospodaření s vodou.
- Hmatové vnímání.

#### Nabídka činností:

- Rozdíl mezi sladkou a slanou vodou.
- Chůze naboso.
- Poznávej nohama.
- Výroba voru, lodičky.
- Akvarel, zmoklé obrázky.
- Vodní stavby.
- Chytání dešťové vody.
- Stavění mostů.
- Vodní domky.
- Objevování, co žije ve vodě, lovení.
- Výroba kukátka do vody z konzervy/pet lahve.
- Pokusy s vodou - co plave, kolik figurek unese lodička, rozpouštění ledu, déšť ve sklenici, svíčka ve sklenici, ...
- Hry v kalužích.
- Malování vodou - pozorování, jak rychle obrázek schne.

- Hry a tvoření s kameny, počítání, kamenné puzzle, tvary.
- Kde je kámen? Nahoře, dole, vzadu, vepředu, ...
- Kimovy hry.
- Hádanky.
- Program Ekocentra Podhoubí - Výprava za vodními ptáky.
- Posílání pohlazení na elipse.
- Kolování stisku ruky na elipse.
- Hmatová krabice, pytlíky.
- Kniha Krajina ctností - výroba elixíru lásky, tajemství v klobouku.



# Léto

## Ctnosti - hodnoty:

- Rekapitulace všech ctností za minulé roční období.

## Vybrané vzdělávací cíle z RVP PV pro toto období:

- Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí.
- Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie.
- Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkcích (abeceda, čísla).
- Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci.
- Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými.
- Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny.
- Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur.
- Poznávání jiných kultur.
- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách.

## Slavnosti/akce:

- Přespávání předškoláků pod širákem
- Letní slavnost

## 9) Slepice a koloběh ročních dob (červen)

### Charakteristika:

Koloběh ročních dob nám otevírá nové období - léto a my ho vítáme, přípravy na Letní slavnost vrcholí. Z kuřátka je dospělá slepice, z káčátek kachny. Slepíčka je plna zážitků, osvojila si nové dovednosti, empatii a další ctnosti, stejně tak my. Znovu si procházíme celý příběh "Dokola". Hrajeme si na něj a připravujeme divadlo. Vzpomínáme, co jsme společně při tomto dobrodružství zažili, co jsme se naučili, co jsme dokázali.

Venku pozorujeme změny, které s sebou přináší léto, sbíráme byliny, tvoříme na jarmark, navštěvujeme naše oblíbená místa.

Devátý integrovaný blok je zakončen **Letní slavností** (odpolední akcí s rodiči). Ve společném kruhu přivítáme léto. Letní slunovrat se nám otevře v plné síle. Zahrajeme divadlo, rozloučíme se s předškoláky a ochutnáme dobrotu ze společného stolu.

*Přespávání předškoláků pod širákem.*

### Cíle:

- Práce se vzpomínkami, návaznost, kontinuita.
- Schopnost držet rytmus, já - ty, mluvení - mlčení, ...
- Návrat k pravidlům a řádu.
- Připravit se na letní provoz. Schopnost přijmout nové členy, schopnost integrace, adaptace na změny.
- Znat měsíce, roční období, dny - souvislosti - Kdy mám narozeniny? Co následuje po jaru? ...
- Vědomí opakování cyklů.
- Protiklady.
- Rozvoj jemné motoriky.

### Nabídka činností:

- Sběr rybízu, jahod a dalších plodů.
- Sběr a sušení bylin.
- Poslech ptáků venku, pozorování.
- Reflexe roku.
- Reflexe dětí - co už umím? Fotografie dětí.
- Předškoláci - cesta Rozárkou.
- Tvoření z květin - barvení.
- Reflexe ctností.
- Výstava pro rodiče - co jsme zažili a vytvořili?

## 10) Podivuhodní ptačí obyvatelé cizích krajů (červenec a srpen)

### Charakteristika:

Ptáci z našich krajů nám jsou dobře známí a tak se můžeme vydat do cizích zemí a objevovat jejich ptačí obyvatele. Proč se papuchalk nazývá klaun oceánů? Proč tučňák nelétá? Jak rychle běží emu? Strká doopravdy pštros hlavu do písku? Jak je zbarvený papoušek Ara? Proč kolibříka lákají červené květy?

# Slavnosti a akce Ekoškoly Rozárky

*Termíny a místa slavností jsou vypsané na našem webu. Pokud bude nutné termín nebo místo z nějakého závažného důvodu přesunout, rodiče budou včas informováni e-mailem a na nástěnce.*

**Při akcích Ekoškoly Rozárky mají zodpovědnost za své děti rodiče.**

## **PODZIMNÍ SLAVNOST (odpolední akce s rodiči, společná pro trojskou i letenskou pobočku)**

Místo: u Oranžerie u trojského zámku

Čas: 16:30 - 18:30

Oslava hojnosti podzimu, společný kruh a poznávání se s rodiči, aktivity, představení koloběhu roku.

Jsou vítány dobroty na společný stůl nebo produkty z domácích zdrojů na jarmark.

Peníze z jarmarku poputují slepičkám žijícím v MetroFarm.

## **LOUČENÍ S PTÁKY (dopolední akce bez rodičů)**

Venku se loučíme s ptáčky, posíláme jim spousty síly na jejich cestu do teplých krajů. Vytváříme si ptačí masky, zkusíme do dálek poslat naše vyrobené vlaštovky, zpíváme jim a nacházíme místo pro námi vyrobené krmítko. Začínáme se připravovat na přicházející zimu a mráz.

## **UKLÁDÁNÍ STROMŮ K ZIMNÍMU SPÁNKU (dopolední akce bez rodičů)**

Poděkujeme stromům, budeme si vyprávět příběhy, rozloučíme se s lezením po stromech v zimním období. Dáme jim prostor k načerpání síly, aby na jaře mohly pučet.

## **ZIMNÍ SLAVNOST (odpolední akce s rodiči pro každou pobočku zvlášť)**

Místo: ohniště u trojského koně (Troja), Letenské sady (Letná)

Čas: 16:30 - 18:00

Oslava zimního slunovratu, kdy je den nejkratší a noc nejdelší. Naši předkové oslavovali zimní slunovrat jako den znovuzrození slunce. Slunce nám přináší teplo, život a světlo. My do tohoto dne vneseme světlo lucerničkovým průvodem a společným zpěvem. Prožíváme světlo a tmu, pocit pospolitosti a sounáležitosti.

Vítány jsou dobroty z domova.

## **DEN DAROVANÝCH KNIH (akce pořádaná školou i rodiči)**

Den: 14. 2.

SWAP knih z domova.

## **JARNÍ SLAVNOST (odpolední akce s rodiči pro každou pobočku zvlášť)**

Místo: ohniště u trojského koně (Troja), Letenské sady (Letná)

Čas: 16:30 - 18:30

Přivítáme probouzející se přírodu i první teplé sluneční paprsky zpěvem a společně stráveným časem. Jarní víla nám přinese dar matky přírody.

## **DEN ZEMĚ (dopolední akce pro obě pobočky společná, rodiče jsou vítáni)**

Místo: Stromovka

Den: 22. 4.

Čas: 8:30 - 11:00

Převlečeme se do vyrobených masek, zahrajeme si hry, zazpíváme si a oslavíme narozeniny naší Země.

### **OTVÍRÁNÍ STUDÁNEK (dopolední akce bez rodičů)**

Poslední týden v květnu.

Společně půjdeme k vodě, zahrajeme si na hudební nástroje, zazpíváme a zatancujeme si. Vyčistíme studánku a její okolí a ta nám odkryje své poklady.

### **LETNÍ SLAVNOST (odpolední akce s rodiči, společná pro trojskou i letenskou pobočku)**

Místo: u Oranžerie u trojského zámku

Čas: 16:30 - 18:30

Letním slunovratem přivítáme slunce, dny plné tepla, energie a radosti. Proběhne pasování předškoláků, ukončení roku a příběhu společným divadlem s dětmi. Jarmark bude plný výrobků od dětí. Jsou vítány domácí dobroty na společný stůl.

Peníze z jarmarku poputují slepičkám žijícím na MetroFarm.

# Evaluační systém

## 1. Hospitační činnost

- Provádí ředitelka dětské skupiny nejméně 2x za školní rok u každé pečující osoby. Hospitace probíhá formou pozorování, pokaždé s jiným cílem. Ředitelka dává pečující osobě zpětnou vazbu, která je zaznamenaná v zápise.
- Pečující osoby mohou využít vzájemných náslechlů a hospitací.

## 2. Sebehodnocení pečujících osob

- Probíhá ústně, formou rozboru vzdělávací činnosti po hospitaci.
- Probíhá písemně na konci týdne, kdy pečující osoba vede program - záznam týdenní evaluace a evaluační karty.

## 3. Hodnocení vzdělávání na úrovni dětí

- Předškolní děti mají založené portfolio. Sledujeme úroveň a vývoj kresby cca 1x za půl roku (postava, strom, námětová kresba). Zakládáme různé pracovní listy (grafomotorika, předmatematické představy). Všechny obrázky jsou označeny datem vzniku. Sledujeme vývoj v jednotlivých oblastech.
- V předškolním roce vedeme obsáhlejší diagnostiku, při které využíváme diagnostický list paní Bednářové a Šmardové. V druhé polovině předškolního roku probíhají konzultace s rodiči. Rodiče jsou průběžně informováni o vývoji dítěte.
- Vedeme diagnostiku všech dětí. Diagnostika probíhá formou zápisu minimálně dvakrát ročně (říjen, duben). Ekoškolka Rozárka má vypracovaný vlastní pozorovací list, který obsahuje průběh adaptace, silné stránky, výzvy, zájmy, návyky při sebeobsluze, hygieně a stolování, spánek a odpočinek, pobyt venku, řeč a grafomotoriku a další. V zápise je prostor pro denní postřehy a témata, na která se u daného dítěte budeme soustředit.
- **Konzultace s rodiči** - pohled rodičů na dítě, jak se dítěti v mateřské škole daří. Z konzultace ředitelka školy posílá zápis pedagogům i rodičům.
- Dětem s odkladem školní docházky vypracováváme individuální vzdělávací plán.

## 4. Provozní porada

- Minimálně 1x za rok zpravidla v přípravném týdnu podle potřeby častěji. Svolává ji ředitelka. Tématem jsou podmínky vzdělávání, výchovy a péče.

## 5. Pedagogická rada - kolegium

- 1x za týden. Zhodnocení uplynulého týdne, realizace cílů, chování a potřeby jednotlivých dětí, provozní záležitosti. Plán na další období, plánování slavností, sebereflexe a další témata.
- Zápis z rady sepisuje ředitelka.
- Odpovědnost pečujících osob - všichni se účastní, sdělují své postřehy, zapisují si úkoly vyplývající z kolegia, kontrolují splnění úkolů z předchozí rady. Všichni dodržují společně nastavená pravidla komunikace.

## 6. Třídní kniha

- Každodenní zápis provádí pečující osoba.
- Slouží také ke sledování naplňování cílů jednotlivých integrovaných bloků.
- Odpovědnost - pečující osoba dané skupiny.

## 7. Velká pedagogická rada

- 1x měsíčně společná pro obě pobočky. Čas 17-19 hodin. Místo pobočka Troja.
- Zhodnocení období, společné plánování, zhodnocení realizace PVP, vyhodnocení práce týmu, předcházení syndromu vyhoření, sebereflexe a společné sdílení zkušeností, vzájemné předávání postřehů ze seminářů, plánování termínů, strategie Ekoškolky Rozárky, vztahy a další témata.
- Odpovědnost pečujících osob - všichni se účastní a přispívají svými postřehy, podněty a nápady. Všichni dodržují společně nastavená pravidla komunikace.
- Zápis z velké pedagogické rady sepisuje ředitelka.

#### **8. Dotazník pro rodiče**

- 1x za rok v červnu. Zadává ředitelka Ekoškolky Rozárky.

#### **9. Třídní schůzky**

- 2x za rok.
- Setkání s rodiči, reflexe uplynulého období.
- Zápis je rodičům odeslán e-mailem.

#### **10. Sebehodnocení ředitelky Ekoškolky Rozárky**

- 2x za rok písemně.

#### **11. Schůzka vedení Ekocentra Podhoubí a Ekoškolky Rozárky**

- 1x za měsíc.
- Svolává ředitelka Ekocentra Podhoubí. Účastní se ředitelka školy, ředitelka Ekocentra Podhoubí, finanční manažerka, PR a marketing a koordinátor výukových programů pro školy.
- Finance, aktuální témata, spolupráce a další.

## Příloha: Režim dne

8.00-8.40	Ranní úkol, volná hra, příchod do třídy nejpozději do 8.30
8.45-9.00	Ranní elipsa
9.00-9.15	Svačina
9.15-10.00	Centra aktivit nebo pobyt venku s řízenou činností
10.00-11.30	Pobyt venku Kulíšci
10.00-12.00	Pobyt venku, reflexní elipsa Sovičky
11.30-12.00	Oběd Kulíšci
12.00-12.30	Oběd Sovičky
12.00-13.00	Vyzvedávání dětí po obědě
12.00-14.30	Čtení z knížek, spánek nebo odpočinek Klidová činnost, volná hra, kroužky
14.30-15.00	Svačina a šatna (příprava na pobyt venku)
15.00-16.00	Pobyt venku

## Příloha: Průběh adaptace

Každé dítě je jiné, stejně tak jako adaptace. Dítě se ocitá v situaci, kdy je samo za sebe, bez rodiče a bude zažívat situace, se kterými se dříve nesetkalo. Toto období začíná online meetem s novými rodiči v červnu a srpnovým dnem otevřených dveří pro nové děti a rodiče. Rodičům zodpovíme na dotazy, dítě si označí skříňku svou portrétní fotografií se jménem a bude moci strávit společný čas s učiteli i rodiči zároveň. Rodiče před nástupem do školky poprosíme o vyplnění dotazníku o dítěti, který pečující osobám pomůže při adaptaci dítěte a jeho vstupu do nového kolektivu.

Adaptační doba v Ekoškolce Rozárce je smluvně daná na tři měsíce (září, říjen, listopad). Po tuto dobu pečující osoby úzce komunikují s rodiči a nastavují společné fungování ve třídě. Pokud je ze strany dětské skupiny nebo rodiče vyhodnocena nezralost dítěte ke školní docházce, je možné odstoupit od smlouvy, pečující osoba doporučuje odklad. Kauce je vratná pouze v období těchto tří měsíců. Pokud se rozhodnete ukončit smlouvu po uplynutí této doby, kauce je nevratná.

Novým dětem, zejména těm mladším, které budou docházet do třídy Kulíšků, doporučujeme první dva týdny docházku do 10 hodin. Zároveň je nutné, aby po tyto dva týdny byl jeden z rodičů na telefonu, pokud by byla potřeba dítě vyzvednout dříve. Pečující osoby budou ošetřovat všechny emoce dětí, zároveň budou rozeznávat, kdy je již potřebná přítomnost rodiče.

Pečující osoby dávají rodičům každý den zpětnou vazbu a společně se domlouvají na dalším postupu. Pečující osoba navrhuje prodloužení doby pobytu ve školce. Pokud je dítě připravené být ve školce do oběda, nemusí chodit jen do 10 hodin.

### **Pobyt rodičů na třídě při adaptaci**

Při vstupu do školky a sundání botiček půjdete ke skříňce, kterou již budete mít označenou ze dne otevřených dveří. Po přezutí do bačkůrek půjdete společně do vaší třídy. Jsme moc rádi, když vcházíte s dítětem do třídy, ptáte se, zajímáte se o vzdělávací program a činnosti.

Pro pohodovější adaptaci je ve třídě (u vstupu do třídy) obrázkový režim dne, kam si dítě s rodičem umístí svojí fotku, podle toho, kdy si pro něj rodič přijde. Pečující osoby se tak mohou s dítětem vrátit k obrázkům a ukázat si, co už uběhlo, co ho ještě čeká a kdy půjde domů. Vizualizace může pomoci dětem v představení si časových úseků.

Následuje Ranní úkol - je inspirován programem Začít spolu (Step by step). Je to jednoduchá společná aktivita pro rodiče a dítě, která se stává rituálem, který se opakuje každý den. Po ranním úkolu se rodič již loučí s dítětem a odchází ze třídy.

Doporučujeme si vytvořit váš loučící rituál. Bude to obejmutí, tři pusy nebo třeba zatančení? To je na vás! Vytvořte si ho společně s dítětem, domluvte se na něm. Loučení neprodužujte, ale ani dítěti neutíkejte. Rozlučte se, předejte dítě pečující osobě.

Rodič může zůstat ve třídě pouze po domluvě s pečující osobou. Prodlužování pobytu ve třídě nicméně nedoporučujeme, prodlužuje se tak adaptace dítěte. Je pro nás důležité, aby měla pečující osoba možnost s dítětem budovat blízký a důvěrný vztah.



## Příloha: Školní program EVVO

Tento strategický dokument školy je zpracováván na základě výsledku z analýzy i dlouhodobě řešených témat na pedagogických i jiných radách. Opírá se o **Školní vzdělávací program školy, Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, dokument Cíle a indikátory pro environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu v České republice**. Také je zpracován v souladu s **Metodickým pokynem MŠMT k zajištění EVVO**.

Obecným cílem EVVO v České republice je rozvoj kompetencí potřebných pro environmentálně odpovědné jednání, tj. jednání, které je v dané situaci a daných možnostech co nejpříznivější pro současný i budoucí stav životního prostředí. Viz. Cíle a indikátory pro environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu v České republice, Ministerstvo životního prostředí, 2011.

Školní program EVVO stanovuje dlouhodobé výchovně vzdělávací cíle EVVO, je platný od školního roku 2023/2024 do roku 2025/2026.

Školní program EVVO zpracovala Tereza Stará. Změny v dokumentu provedla Tereza Stará před školním rokem 2024/2025.

## VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ CÍLE

Výchovně vzdělávací oblast je strukturována podle Oblastí kompetencí dle dokumentu Cíle a indikátory EVVO.

### 1.1 Oblast vztah k přírodě

#### 1.1.1 Dílčí výchovně vzdělávací cíl: Schopnost přímého kontaktu s přírodou

Očekávané výstupy:

<ul style="list-style-type: none"><li>• Dítě rádo chodí ven za jakéhokoliv počasí.</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>• Dítě má v okolí školky své oblíbené místo.</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>• Dítě zvládá překonávat výzvy, které mu příroda připraví – sejít prudký kopec, projít bahnem atd.</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>• Dítě je citlivé ke svému okolí, přírodě.</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>• Dítě si všímá změn, ke kterým dochází na často navštěvovaných místech.</li></ul>

Návrhy prostředků:

- Chození ven za jakéhokoliv počasí minimálně dvakrát denně.
- Chození do různého terénu, možnost běhání, přeskakování, přelézání, lezení.
- Chození na boso, do vody.
- Volná a svobodná hra.
- Startéry her - nabídka činností pro děti, které si zatím nedokáží v přírodě najít svoji hru – lopatky, gumová zvířátka, kuličky, nožik, lupy, provazy, nádoby atd.
- Nabídka činností i za nepříznivého počasí – například jít záměrně ke kalužím, hry a pokusy s vodou, při sněhu chodit na kopečky – kreslit do sněhu, kutálet se, stavět ze sněhu, pokusy s ledem atd.
- Pravidelně navštěvovat místa v okolí školky a vracet se k nim.
- Řízené objevování a pozorování rostlin a zvířat, následné vyhledávání informací v encyklopediích či klíčích.
- Sbíráání plodů v okolí školky a jejich následné zpracovávání – jablka (křížaly, povidla), šípky (šípkový čaj), bez (bezová šťáva), bylinky atd.
- Hraní pohybových her v různém terénu.
- Sbíráání přírodnin a následné činnosti i ve vnitřních prostorách – tvoření v ateliéru, počítání, skládání tvarů, mandal apod.

- Zkoumání přírodnin i ve školce – badatelský koutek s lupami, mikroskopem.
- Stolek ročních dob ve třídě - dlouhodobý projekt.
- Pokusy s přírodninami a živly.
- Výtvarné činnosti venku i uvnitř.
- Poslech zvuků v přírodě na různých místech.
- Lepení přírodnin – tvoření rámečků či obrazců.
- Stavění venku – domečky, bunkry, chýše.
- Konání školky v přírodě.
- Konání přespávání předškoláků pod širákem.
- Příklad v chování učitelů a dalšího personálu.
- Tvoření a hry s nerosty.

#### Metody hodnocení:

- Vyhodnocení odpovědí na reflexní elipse na otázky například: Co mi dnes udělalo radost? Čeho nového jsem si venku všimnul? Co jsem dnes venku slyšel? Která emoce ve mně dnes převažovala? Jak se cítím teď? Co mě dnes nejvíc bavilo? Co mě překvapilo? Co jsem venku našel? Co jsem dnes venku zažil?
- Hodnocení spontánního chování dětí v přírodě.
- Vyhodnocování staveb, výtvarných činností, zapojování do aktivit s přírodninami.
- Pozorování a vyhodnocení nadšení nebo opačné reakce při větě „Hola, hola procházka nás volá.“

#### 1.1.2 Dílčí výchovně vzdělávací cíl: Rozvoj environmentální senzitivity

##### Očekávané výstupy:

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě dokáže popsat hodnoty přírody a důvody, proč je pro nás důležitá.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě dbá o pořádek a čistotu, je citlivé k přírodě.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě má povědomí o tom, že i nepatrní živočichové (mravenec, pavouk atd.) mají v přírodě své místo.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě má povědomí o následcích svého chování vůči přírodě.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě se orientuje v živém i neživém prostředí přírody, dokáže pojmenovat různé přírodní materiály, stromy, rostliny, živočichy.</li> </ul>

- |   |
|---|
| <ul style="list-style-type: none"><li>• Dítě smyslově i pocitově dokáže vyjádřit svůj prožitek.</li></ul> |
|---|

#### Návrhy prostředků:

- Udržování pořádku ve svých věcech, pravidelný úklid ve třídě, na zahradě i v okolí školky.
- Konání brigády rodičů a dětí na zahradě a ve školce.
- Hmatové pexeso a pytlíky, sluchové hádanky, vůně v přírodě.
- Příprava jídla, krájení a ochutnávání.
- Péče o rostliny ve školce i na zahradě.
- Kroužek Zahradníček – stříhání keříků, zalévání, kompostování, setí, sázení, sklizení.
- Vyhledávání přírodnin a následné hry s nimi.
- Prohlížení knih, hledání odpovědí na otázky.
- Používání emočních karet a obrázků nejen na reflexní elipse.
- Pozorování krajiny, přírodnin atd.
- Navštěvování i vzdálenějších míst školky - lesy.
- Pozorování rytmu roku, opakující se pravidla na jednotlivá roční období. V zimě stromy odpočívají (nelezeme na ně), první kytičky necháváme pro včeličky...
- Dramatizace – hraní rolí.
- Aktivity spojené se Dnem Země a dalšími slavnostmi školky.
  
- Kroužek Ekotým.

#### Metody hodnocení:

- Vyhodnocování diskuse na dané téma při elipsách.
- Vyhodnocování pozorování dětí při pobytu venku.
- Rozhovor a jeho vyhodnocování.
- Hodnocení spontánního chování dětí v přírodě.

## 1.2 Oblast vztah k místu

### 1.2.1 Dílčí výchovně vzdělávací cíl: Znalost svého okolí

#### Očekávané výstupy:

- |   |
|---|
| <ul style="list-style-type: none"><li>• Dítě se orientuje ve vytvořené mapě okolí mateřské školy.</li></ul>             |
| <ul style="list-style-type: none"><li>• Dítě zná důležitá místa v okolí, které je možné využít pro orientaci.</li></ul> |

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě si všímá změn a dění v nejbližším okolí.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě zná pravidla při pobytu venku a dokáže je dodržovat.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě dokáže rozlišit, jaké jsou rozdíly mezi jednotlivými místy.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě ví, jak se jednotlivá místa jmenují.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě se orientuje v prostoru a provozu MŠ, má pozitivní vztah k MŠ.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě se bezpečně orientuje ve známém prostředí.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě si uvědomuje nebezpečí, se kterými se může ve svém okolí setkat.</li> </ul>

#### Návrhy prostředků:

- Pobyt v přírodě s důrazem na konkrétní prožitek – pozorování mraků, stromů, pozorování cesty, hmyzu, hledání zajímavého místa, stejný úsek cesty projít v různém tempu dle kroku zvířat atd.
- Seznámení s místní pověstí, historií či legendou.
- Mapování rostlin v okolí.
- Mapování zvířat v okolí.
- Vytvoření velké mapy okolí naší školky a její následné doplňování a využívání.
- Pozorování a zkoumání zvířat, rostlin, přírodnin atd.
- Vytvoření pravidel a jejich připomínání před pobytem venku (jednotlivá místa mohou mít svá různá pravidla).
- Tematické okruhy pro jednotlivá místa – les, louka, voda, sad.
- Sběr plodů a jejich využívání.
- Společné pojmenovávání míst v okolí školky.
- Spolupráce s okolními subjekty – například MetroFarm.
- Využívání situačního učení.
- Třídění přírodnin do skupin podle biotopů.

#### Metody hodnocení:

- Rozbor a vyhodnocení výtvarné a pracovní činnosti.
- Vyhodnocení fotodokumentace.
- Vyhodnocení pozorování dětí při činnostech a jejich spontánního chování v přírodě.
- Elipsy na dané téma a jejich vyhodnocení.

- Vyhodnocení správných odpovědí na otázky učitele.

### 1.2.2 Dílčí výchovně vzdělávací cíl: Rozvoj potřeby péče o své okolí

Očekávané výstupy:

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě ví, jakým způsobem ovlivňuje ono samo okolí školky a dovede to vyjádřit.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě se chová šetrně ke svému okolí, přírodě a všemu živému.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě sleduje změny ve svém okolí.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě samo vyjádří potřebu péče o okolí, přichází s nápady, jak o něj pečovat.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě respektuje přírodní jevy, například počasí.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě hodnotí své chování, ví, co je dobré a co špatné.</li> </ul>

Návrhy prostředků:

- Vyjádření pocitů, které v nás příroda vyvolává – výtvarné techniky, hudební projev, dramatizace.
- Vyprávění příběhů (vyprávět může i kámen na cestě, strom u vody z daného místa apod.).
- Dlouhodobá péče o rostliny na zahradě a ve školce.
- Dlouhodobá péče o jedno místo či rostlinu, strom v okolí školky.
- Setí a sázení.
- Příklad v chování učitelů a dalšího personálu.
- Umožnění spontánně vyvolaného úklidu – při pobytu venku mít s sebou rukavice, pytel na odpadky.
- Pravidelnost a systémovost v zapojování dětí do dění na zahradě a ve školce.
- Vytváření pravidel pro jednotlivá místa či období v roce – například v zimě nelezeme na stromy, protože čerpají sílu na jaro.

Metody hodnocení:

- Vyhodnocení pozorování dětí při činnostech a jejich spontánního chování v přírodě.
- Hodnocení řešení problémových situací zaměřených na environmentální výchovu.
- Diskusní elipsy na dané téma a jejich vyhodnocování.
- Rozhovor a jeho vyhodnocování.

### 1.3 Oblast ekologické děje a zákonitosti

#### 1.3.1 Dílčí výchovně vzdělávací cíl: Vnímání koloběhu roku a cyklů i změn s ním spojených

Očekávané výstupy:

<ul style="list-style-type: none"><li>• Dítě si všímá změn v přírodě, ke kterým dochází během roku.</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>• Dítě zná názvy dnů, měsíců a ročních období, dokáže je určit.</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>• Dítě popíše, jak vypadá strom v různých ročních obdobích.</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>• Dítě projevuje zájem o nové věci, zkouší, experimentuje a proměny komentuje.</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>• Dítě má povědomí o rovníkových a slunovratech, chápe, jak k nim dochází.</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>• Dítě ví, že planeta Země je součástí vesmíru, nejbližší hvězda je Slunce.</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>• Dítě vnímá, že změny jsou přirozené a samozřejmé.</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>• Dítě vnímá, že svět má svůj řád, že je pestrý a pozoruhodný.</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>• Dítě ví, že vše se časem vyvíjí a proměňuje.</li></ul>

Návrhy prostředků:

- Konání jednotlivých slavností s rodiči během roku – podzimní, zimní, jarní, letní.
- Prožívání slavností pouze s dětmi bez rodičů.
- Prožívání koloběhů.
- Pozorování stromů okolo sebe po celý rok či jednoho vybraného.
- Sběr různých přírodnin a plodů po celý rok, jejich následné zpracovávání, uchovávání nebo tvoření z nich.
- Rituál kalendáře každé ráno na elipse.
- Zpívání tematických písní.
- Měnit knihy v knihovničce dle témat a období během roku.
- Stolek ročních dob ve školce – pozorování proměny stolku během roku, sběr přírodnin a úprava podle toho, co se děje venku.
- Sledování a zaznamenávání počasí.

- Samostatné převlékání v šatně, zvědomování, jaké oblečení si bereme v jednotlivém počasí.

Metody hodnocení:

- Rozbor a vyhodnocování činností dětí.
- Rozhovor a jeho vyhodnocování.
- Reflexní elipsa a ranní elipsa a diskuze při ní.
- Rozbor práce s literaturou.
- Pozorování prožívání dětí.

1.3.2 Dílčí výchovně vzdělávací cíl: Porozumění základním ekologickým dějům a zákonitostem

Očekávané výstupy:

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě popíše životní cyklus semínka po strom či rostlinu, seje, sází, pozoruje růst.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě ví, co potřebuje rostlina ke svému životu a růstu.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě zná užitečnost různých opylovačů.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě popíše cyklus vody, vnímá změny v okolí Vltavy a její hladiny.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě ví, že jsou rozdíly mezi živou a neživou přírodou.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě zná význam ohně pro lidský život, umí s ním bezpečně zacházet.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě záměrně vnímá a zná názvy věcí a přírodních jevů – pozná některé stromy, rostliny, zvířata, dokáže pojmenovat počasí, ...</li> </ul>

Návrhy prostředků:

- Setkávání s lidmi, kteří jsou z oboru.
- Navštěvování míst souvisejících s tématem (výletní dny).
- Prožitkové učení.
- Využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte.
- Přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm a okolní přírody.
- Práce s obrázkovými materiály, reálnými předměty.
- Vyprávění příběhů – například o kapce, hvězdě, plamínku atd.
- Dramatizace – například, jak to chodí ve včelím úlu.
- Rozřazování na to, co je živé, co neživé.



- Diskuse k tématům – například je semínko živé či neživé?
- Pokusy.
- Malování přírodninami, hlínou, květy apod.
- Pozorování ptáků u krmítka, krmení.
- Bádání.
- Zapalování svíčky na elipse – především v zimních časech.
- Naslouchání Koshi – rozvíjení fantazie u jednotlivých žvlů.

#### Metody hodnocení

- Vyhodnocení pozorování dětí při činnosti.
- Vyhodnocení výtvarné a pracovní činnosti.
- Vyhodnocení pracovních listů.
- Rozhovor a jeho vyhodnocení.

### 1.4 Oblast environmentální problémy a konflikty

1.4.1 Dílčí výchovně vzdělávací cíl: Povědomí o některých environmentálních problémech a možnostech jejich řešení

Očekávané výstupy:

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě je schopné zkoumat příčiny a následky problémů.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě zvládá popsat vybrané environmentální problémy – doprava, voda x sucho, odpady, opylovači atd.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě nachází souvislosti mezi naším chováním a environmentálním problémem – například opylování = plody = jídlo.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě popíše environmentální problém, který zná ze svého okolí – například odpady v přírodě</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě navrhne, jak nějaký environmentální problém může samo pomoci řešit.</li> </ul>

Návrhy prostředků:

- Zapojovat environmentální témata do programu.
- Hry s odpady, zkusit je třídít do správných skupin.
- Při tvoření i hraní se snažit využívat nejvíce to, co školka nabízí, co už je pořízené – předcházet vzniku dalšího odpadu.

- Hry a stavění se zbytkovým materiálem – vzorníky, cívky.
- Ve školce co nejvíce používat přírodní materiál.
- Ukázky obrázků, čtení odborných knih úměrně věku, prohlížení literatury.
- Týdenní téma jablka – příběh tří jablíček (sad vedle školky, český velký sad, dovoz ze zaharničí).
- Ekotým – téma bráno více do hloubky (voda, jídlo, odpady, prostředí).
- Pozorování Vltavy, kolik je kdy vody, pozorování živočichů žijící v ní nebo u ní.
- Vodní svět na zahradě.
- Práce se sudem na dešťovou vodu.
- Ekokodex.

Metody hodnocení:

- Rozbor a vyhodnocení pracovní činnosti.
- Fotodokumentace.
- Rozhovor a jeho vyhodnocení.
- Hodnocení řešení problémových situací zaměřených na environmentální výchovu.
- Diskuse na reflexní i ranní elipse.

1.4.2 Dílčí výchovně vzdělávací cíl: Schopnost formulovat vlastní názor na environmentální problém

Očekávané výstupy:

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě pocítuje sounáležitost s živou i neživou přírodou, lidmi, planetou.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě dokáže nad problémem přemýšlet.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě dokáže o problému vést rozhovor a analyzovat problém.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě si všimne environmentálního problému a má chuť ho řešit – například odpadky na zemi.</li> </ul>

Návrhy prostředků:

- Na elipse i mimo ni klást dětem otevřené otázky.
- Experimentovat a bádát.
- Vyprávění skutečných příběhů k danému tématu.

- Nacházet i jen malé věci, které můžeme v okolí školky měnit, zlepšovat nebo o ně pečovat.
- Podávat srozumitelnou zpětnou vazbu, dávat dětem čas, aby si na věci přišly samy.
- I neúspěch je v pořádku – řešit témata, proč nám rostlina uschla nebo uhnula apod.

Metody hodnocení:

- Vyhodnocení pozorování dětí.
- Rozhovor a jeho vyhodnocení.
- Hodnocení spontánního chování dětí.
- Hodnocení řešení problémových situací zaměřených na environmentální výchovu.
- Diskuse na reflexní i ranní elipse.

## 1.5 Oblast připravenost jednat ve prospěch životního prostředí

1.5.1 Dílčí výchovně vzdělávací cíl: Znalost základních principů ochrany životního prostředí

Očekávané výstupy:

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě vykonává jednoduché činnosti směřující k péči o životní prostředí.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě ví, jaký splach na záchodě kdy použít a proč.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě ví, proč je důležité vypínat vodu (šetřit s ní).</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě ví, proč je důležité za sebou zhasínat světlo.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě pomáhá pečovat o okolní životní prostředí.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě dbá o pořádek a čistotu.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě nakládá vhodným způsobem s odpady, dokáže odpad třídit.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě ví, proč a jak předcházet odpadům.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě se stará o rostliny.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě spoluvytváří pohodu prostředí, chrání přírodu v okolí i živé tvory.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě si nandá tolik jídla, kolik sní.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě si všímá toho, že máme minimálně dvakrát týdně vegetariánské jídlo a ví, proč to je důležité.</li> </ul>

#### Návrhy prostředků:

- Příklad v chování učitelů a dalších dospělých.
- Pokusy – například kolik vody proteče, když si mydlím ruce, jak vzniká déšť atd.
- Vytváření naučných cedulek k umyvadlu, záchodu atd.
- Šití látkových pytlíků.
- Připomínat dětem potřeby při jednotlivých činnostech.
- Dbát na úklid ve školce – než si začnu hrát s něčím novým, uklidím to předešlé.
- Stejně označení košů na třídění po celé školce.
- Zalévání a péče o rostliny ve školce i na zahradě – kroužek Zahradníček.
- Roční témata Ekoškoly (Voda, Odpady, Jídlo, Prostředí), pravidelné schůzky Ekotýmu, plánování, realizace a vyhodnocování.
- Pokusy a objevy s vodou.
- Pravidelné páteční zalévání rostlin.
- Exkurze na daná témata – například Zemědělské muzeum, farma.

#### Metody hodnocení:

- Vyhodnocení pozorování dětí.
- Rozhovor a jeho vyhodnocení.
- Hodnocení spontánního chování dětí.
- Hodnocení řešení problémových situací zaměřených na environmentální výchovu.
- Rozbor pozorovacích a pokusných aktivit.
- Diskuse na reflexní i ranní elipse.

#### 1.5.2 Dílčí výchovně vzdělávací cíl: Přesvědčení o vlastním vlivu na předcházení a řešení problémů životního prostředí

##### Očekávané výstupy:

<ul style="list-style-type: none"><li>• Dítě má osvojené dovednosti pro ohleduplné jednání vůči přírodě, pro šetrný pobyt v přírodě.</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>• Dítě si je vědomé, že způsobem, jakým se chová ono i jeho okolí, ovlivňuje životní prostředí.</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>• Dítě má povědomí o významu životního prostředí pro člověka.</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>• Dítě se chová šetrně ke svému přírodnímu okolí.</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>• Dítě zachází šetrně s hračkami, knihami a dalšími pomůckami.</li></ul>

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě vypíná vodu při mydlení rukou.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě používá malý a velký splach.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě při tvoření používá tolik materiálu, kolik ví, že zpracuje.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dítě šetří papírem, pokreslí ho z obou stran.</li> </ul>

#### Návrhy prostředků:

- Podporovat dítě při řešení důsledků svého chování – utřít po sobě rozlitou vodu, zamést po sobě drobečky atd.
- Příklad v chování učitelů a dalšího personálu.
- Vybudování hmyzího domečku na školní zahradě (nad sklepem).
- Prezentace výtvarných a pracovních výrobků s environmentální tematikou širší společnosti – například v místní kavárně.
- Ekologický výukový program z Ekocentra Podhoubí.
- Práce ve skupinách.
- Nácvik dovedností – zařazení do programu, s dětmi si pravidelně povídat o tom, jak zacházet s pomůckami.
- Při řízených činnostech dbát na správné zacházení s pomůckami.
- S dětmi si dávat zpětnou vazbu (reflexní elipsa), povídat si o tom, například proč se kniha roztrhla, co příště udělat jinak...

#### Metody hodnocení:

- Rozbor a vyhodnocení výtvarné a pracovní činnosti.
- Fotodokumentace.
- Vyhodnocení pozorování dětí.
- Rozhovor a jeho vyhodnocení.
- Hodnocení spontánního chování dětí.
- Hodnocení řešení problémových situací zaměřených na environmentální výchovu.
- Diskuse na reflexní i ranní elipse.

# Odkazy

<https://svobodnahra.cz/>

<https://ucimesevenku.cz/>

<https://muzeumricany.cz/pro-skoly/tvoriva-hra/>

<https://ekoskola.cz/>

<https://www.metrofarm.cz/>

<https://vychovakectnostem.cz/>